

Velkommen

Hjemløshed i Danmark

Dagsorden

- Lars Benjaminsen, seniorforsker i VIVE
- Kira West, formand for Rådet for Socialt Udsatte og direktør i Hjem til Alle alliancen

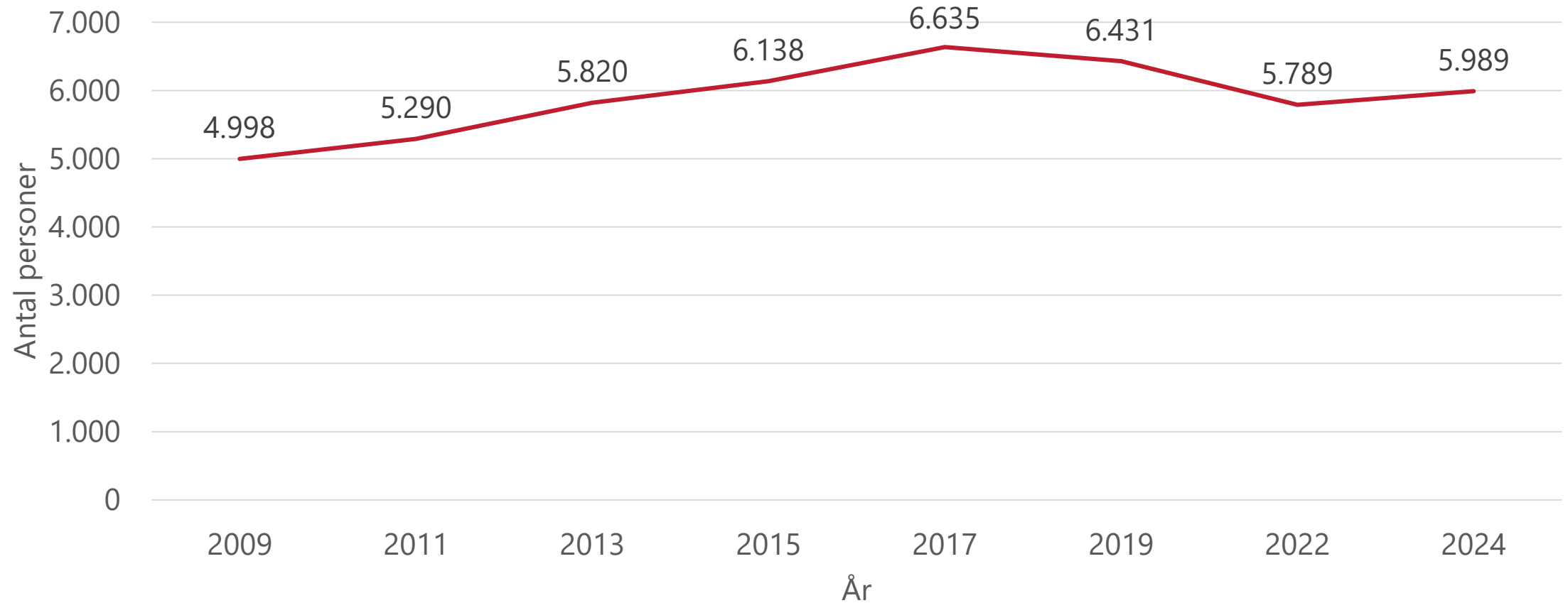
Hjemløshed i Danmark 2024

Lars Benjaminsen

Gå hjem-møde, 23.09.2024

Hjemløsheden målt i uge 6 er steget lidt

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2009-2024.

Hvad skal vi lægge i stigningen?

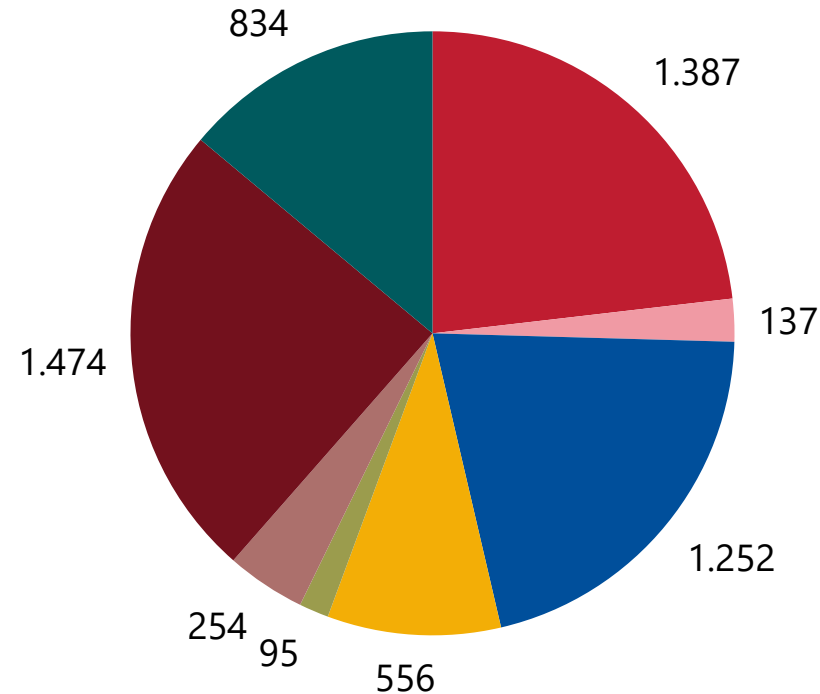
- > Tællingen foretaget 4 måneder efter lovændringerne trådte i kraft sidste efterår – stort fokus i kommunerne – vi må alt andet lige antage mere opmærksomhed og bedre kendskab til borgere i hjemløshed
- > Tællingen i 2022 foretaget lige efter covid19-perioden – særligt på natvarmestuerne sås et dyk i antallet fra 313 personer i 2019 til 248 personer i 2022. Nu i 2024 tilbage på 317 personer
- > Omvendt er der også mere specifikke tendenser
- > Stigningen er geografisk ujævn – ud fra en gennemsnitsbetragtning er hovedparten af stigningen i Region Hovedstaden og Region Sjælland – og også en lille stigning i Region Midtjylland, mens der er små fald i Region Syddanmark og Region Nordjylland
- > Stigningen har været størst blandt de 30-39-årige
- > Udviklingen i tallene er generelt sammensat af flere forskellige tendenser og mønstre

Størstedelen er på herberger/forsorgshjem eller overnatter hos familie og venner

Hjemløshedssituation	Antal 2009	Antal 2011	Antal 2013	Antal 2015	Antal 2017	Antal 2019	Antal 2022	Antal 2024	Procentvis ændring 2019-2022
Gaden	506	426	595	609	648	732	535	503	-6
Natvarmestue	355	283	349	345	305	313	248	317	+28
Herberg	1.952	1.874	2.015	2.102	2.217	2.290	2.736	2.721	-1
Hotel	88	68	70	113	165	191	121	56	-54
Familie/venner	1.086	1.433	1.653	1.876	2.177	1.630	1.152	1.447	+26
Udslusning	164	227	211	178	169	121	98	90	-8
Kriminalforsorg	86	88	64	90	68	72	49	35	-29
Hospital	172	173	119	138	149	148	146	149	+2
Andet	316	367	370	339	258	380	319	382	+20
Uoplyst	273	351	374	348	479	554	385	289	-25
I alt	4.998	5.290	5.820	6.138	6.635	6.431	5.789	5.989	+3

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2009-2024.

Hjemløshed findes i alle typer af kommuner – men overrepræsentation i de store byer

■ København ■ Frederiksberg ■ Københavns omegn ■ Aarhus ■ Odense ■ Aalborg ■ Øvrige bykommuner ■ Landkommuner

Forskelle i geografisk udvikling

Byområde	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2022	2024	Procentvis ændring 2019-2022
København	1.494	1.507	1.581	1.562	1.482	1.442	1.370	1.387	+1
Frederiksberg	233	203	178	226	242	167	80	137	+71
Københavns omegn	701	1.028	1.341	1.364	1.518	1.237	1.169	1.252	+7
Aarhus	466	588	617	668	767	750	507	556	+10
Odense	208	178	110	173	113	125	117	95	-19
Aalborg	218	231	259	241	261	253	291	254	-13
Øvrige bykommuner	1.056	1.053	1.198	1.300	1.457	1.481	1.405	1.474	+5
Landkommuner	622	502	536	604	795	976	850	834	-2
I alt	4.998	5.290	5.820	6.138	6.635	6.431	5.789	5.989	+3

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2009-2024.

Forskellig udvikling i aldersgrupperne

Alder	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2022	2024	Procentvis ændring, 2022-2024
≤ 17 år	200	204	144	96	39	13	19	34	+79
18-24 år	633	1.002	1.138	1.172	1.278	1.023	744	768	+3
25-29 år	490	596	617	799	1.014	905	842	809	-4
30-39 år	1.221	1.155	1.189	1.261	1.328	1.312	1.300	1.479	+14
40-49 år	1.357	1.263	1.414	1.423	1.270	1.365	1.140	1.222	+7
50-59 år	744	734	833	951	1.057	1.131	1.003	991	-1
≥ 60 år	235	232	289	301	347	414	451	500	+11
I alt	4.880	5.186	5.624	6.003	6.333	6.163	5.499	5.803	+6
Uoplyst alder	118	104	196	135	302	268	290	186	-36

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2009-2024.

Flest i langvarig hjemløshed blandt gadesovere og natvarmestuebrugere

Hjemløshedssituation	0-3 mdr.	4-11 mdr.	1-2 år	Mere end 2 år	I alt, procent	I alt, antal
Gaden	10	20	20	50	100	430
Natvarmestue	16	18	18	47	100	253
Herberg	20	36	22	22	100	2.540
Hotel	24	25	29	22	100	51
Familie og venner	21	32	21	26	100	1.231
Udslusning	17	37	27	19	100	83
Kriminalforsorgen	19	38	15	27	100	26
Hospital	38	41	12	9	100	124
Andet	19	21	21	39	100	231
Uoplyst	18	38	18	26	100	173
I alt	20	32	21	27	100	5.142

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2024.

Flest i langvarig hjemløshed i København

Byområde	0-3 mdr.	4-11 mdr.	1-2 år	Mere end 2 år	I alt, procent	I alt, antal
København	10	25	23	41	100	1.224
Frederiksberg	14	44	20	22	100	111
Københavns omegn	15	35	23	28	100	990
Aarhus	20	30	23	27	100	447
Odense	17	33	23	27	100	82
Aalborg	27	41	16	16	100	229
Øvrige bykommuner	27	33	21	19	100	1.304
Landkommuner	27	36	17	20	100	755
I alt	20	32	21	27	100	5.142

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2024.

De fleste har dansk baggrund men overrepræsentation af etniske minoritetsgrupper

Byområde	Danmark	Dansk med grønlandsk baggrund	Øvrige nordiske lande	Øvrige EU	Øvrige Europa	Mellemøsten	Afrika	Andet	I alt, procent	I alt, antal
København	58	9	3	5	2	9	11	3	100	1.300
Frederiksberg	60	3	2	5	2	12	14	2	100	121
Københavns omegn	78	2	<1	4	2	8	3	2	100	1.089
Aarhus	60	6	<1	3	2	15	11	2	100	502
Odense	68	14	0	3	1	3	5	5	100	94
Aalborg	61	24	2	4	<1	4	4	1	100	250
Øvrige bykommuner	80	8	1	2	1	4	3	1	100	1.421
Landkommuner	84	4	1	2	2	4	2	1	100	810
I alt	72	7	2	3	2	7	6	2	100	5.587

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2024.

Mange har helbredsmæssige problemer

Hjemløshedssituation	Fysisk sygdom	Psykisk sygdom	Misbrug	Både psykisk sygdom og misbrug
Gaden	26	74	71	50
Natvarmestue	25	63	78	49
Herberg	32	61	64	41
Hotel	29	59	59	45
Familie/venner	27	68	60	41
Udslusning	24	59	63	38
Kriminalforsorgen	26	63	78	39
Hospital	25	95	59	55
Andet	33	69	56	39
Uoplyst	32	63	65	51
I alt	30	65	64	43

Forholdsvis få har forskellige typer af indsatser

Indsats	Gaden	Natvarmestue	Herberg	Hotel	Familie/venner	Udslusning	Kriminalforsorgen	Hospital	Andet	Uoplyst	I alt, procent
Psykiatrisk behandling*	14	12	23	14	21	20	9	85	22	17	22
Behandling, alkoholmisbrug*	5	1	10	7	6	10	3	9	7	3	8
Behandling, stofmisbrug	11	16	16	16	18	16	18	15	14	8	16
Bostøtte, SKP eller lignende*	26	25	44	14	25	51	12	18	20	19	34
Tilsyn fra Kriminalforsorgen*	4	2	4	2	7	2	15	9	3	4	5
Aktivering/revalidering*	5	2	7	5	11	10	0	1	5	3	8
Uddannelse/undervisning*	<1	<1	3	5	1	6	0	<1	1	2	2
Kommunal handleplan*	14	11	57	16	17	57	18	19	18	14	37
Opskrevet til egen bolig*	12	10	38	23	15	56	12	18	19	9	27
Opskrevet til botilbud*	4	8	8	5	2	4	6	14	4	1	6
Andet tilbud*	15	10	11	16	17	15	18	18	21	13	14
Ingen øvrige tilbud*	36	40	8	30	21	5	26	1	27	40	17
Beregningsgrundlag, antal	406	230	2.509	44	1.217	81	34	142	221	106	4.990

Kilde: Kortlægning af hjemløshed 2024.

Opsummering

- Stigning i det optalte antal personer i hjemløshed
- Kan være påvirket af det store fokus på hjemløshed i kommunerne efter lovændringerne
- Antallet af borgere i hjemløshed, der har overnattet på natvarmestuerne, er tilbage på samme niveau som tidligere efter et dyk i 2022, hvor der fortsat var coronarestriktioner
- Stigning i antallet af 30-39-årige
- Stigning i hovedstadsområdet
- Høj andel med komplekse helbredsproblematikker
- Fortsat lav andel skrevet op til en boligløsning

alle

har brug for et hjem

Hjem til
alle
alliancen

Korte refleksioner over kortlægningen

- Stadig alt for mange hjemløse!
- Ikke en evaluering af hjemløse reformen – men en baseline for den.
- Den lille stigning dækker – forhåbentlig – bl.a. over, at mange kommuner er i gang med at omstille.
- Komplexiteten i udsathed er stadig høj og går stadig på tværs af aldersgrupper og hjemløse reformer.
- Flere ældre, og de har særlige behov.
- Stadig stort inflow.

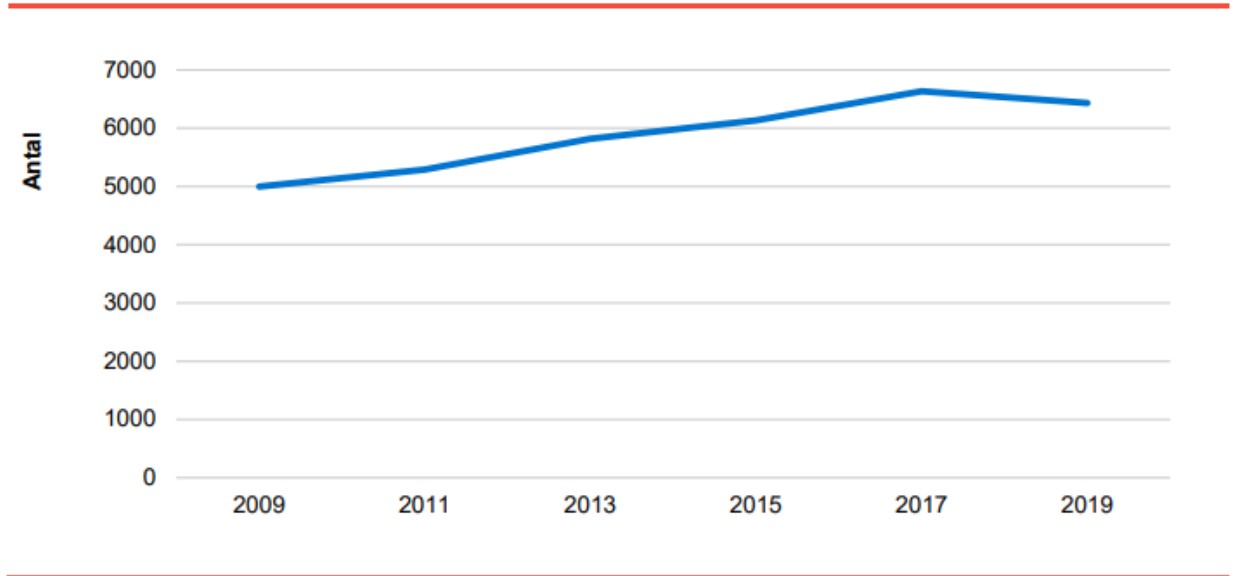
Hvorfor en reform

2009 Hjemløsestrategi og Housing First

Gode erfaringer, men 10 år senere:

- Kun ca. hver tredje kommune arbejder med Housing First
- Kun ca. 8 pct. af mennesker i hjemløshed modtager Housing First
- Ca. 33 pct. flere mennesker i hjemløshed

Figur 1 Udviklingen i antallet af hjemløse borgere registreret ved kortlægningerne fra 2009 til 2019

Alle skal have et hjem

- En ny vej ud af hjemløshed

25. OKTOBER 2021

- 1 mia. til 4000 boliger
- Styrket brug af anvisningsret
 - To-partsaftale: 2000 boliger
- Refusion fra herberg til bostøtte (fra 1. okt. 2023)
- Ny bostøtteparagraf (85a) baseret på Housing First
- Kommunal udskrivningsret hvis:
 1. Der foreligger en handleplan for borgeren.
 2. Der foreligger visitation til bostøtte i egen bolig.
 3. Der foreligger en underskrevet lejekontrakt til egen bolig eller visitation til botilbud.
- Indskrivningsretten fortsat hos herberger
- Kapacitetsanalyse af herbergsområdet
- Præcisering af målgruppe for herberger
- Midler til at støtte herbergernes omlægning
- OG et partnerskab, der skal følge og monitorere implementeringen.

Status på reformen

Boligdelen – 6000 betalbare boliger

- 150 mio. til midlertidig huslejenedsættelse
 - Hurtigt aftræk og stor efterspørgsel
- 900 mio. til nye betalbare boliger
 - Svære betingelser og lille efterspørgsel
- Nye lokale boliganvisningsaftaler
 - Stadig potentiale

Socialdelen – omlægning til Housing First

- Vi har ikke data endnu,
- men omlægning af refusion virker tydeligvis - mange, nye lokale hjemløsestrategier med fokus på omstilling til HF,
- nye samarbejder med boligsektor og boformer lokalt
- og opråb om sten på vejen.

Sten på vejen mod at lykkes med omstillingen

- Mangel på betalbare boliger
- Ikke refusion for HF til borgere, der ikke har ophold på herberg
- Manglende myndigheds- og bostøttekapacitet og – kompetencer
- Manglende fidelitet i implementeringen af HF? fx amputeret ACT, for stor brug af CTI mv.
- Betalingskommuneproblemer og høste-så-problemer
- Mangel på botilbud/-pladser til særligt udsatte og ældre
- Behov for økonomisk og praktisk støtte i overgangen
- Mangelfuld forebyggelse – for stort inflow
- Andet?

Hvad er der af muligheder?

Bolig

- Brug af anvisningsaftaler
- Brug af puljer – evt. justering?
- Betalbare boliger i kommende boligpolitisk udspil

Housing First til alle

- Refusion for alle grupper af hjemløse

Støtte i overgangen

- ”Pakkeløsning” med sikre, standardiserede ydelser

Bostøtte og myndighedskapacitet og -kompetencer

- (sociale) investeringer i kapacitet og kompetencer
- Uddannelse
- Samarbejde med boformer om bostøtte

Fidelitet

- Kvalitativ opfølgning på implementering – fx stikprøveundersøgelser fra Ankestyrelsen

Mellemkommunale udgifter og høste-så-problemer

- En refusionsmodel på tværs af kommuner og sektorer?

Inflow

- Undersøge hvem der kommer i hjemløshed hvorfra
- Målrettet forebyggelse

**...og masser
af viden,
rådgivning,
manualer osv., der
understøtter
omstillingen**

Tre centrale forudsætninger for at lykkes med omstillingen til Housing First

- Lars Benjaminsen, 2017

1. Systematisk tilgang til at **skaffe boliger**.
2. Systematisk praksis for at tilbyde støtte efter de **evidensbaserede bostøttemetoder**.
3. **Organisering og samarbejde** mellem relevante aktører, der understøtter indsatsen.

Rådgivning og viden i Social- og Boligstyrelsen

Nationale retningslinjer

<https://www.sbst.dk/udgivelser/2020/nationale-retningslinjer-for-indsatsen-mod-hjemloeshed>

Task force og rådgivningsforløb

<https://www.sbst.dk/voksne/hjemloeshed/raadgivning-paa-hjemloeshedsomraadet/taskforce-forloeb-paa-hjemloeshedsomraadet>

Kurser i Housing First-bostøttemetoderne

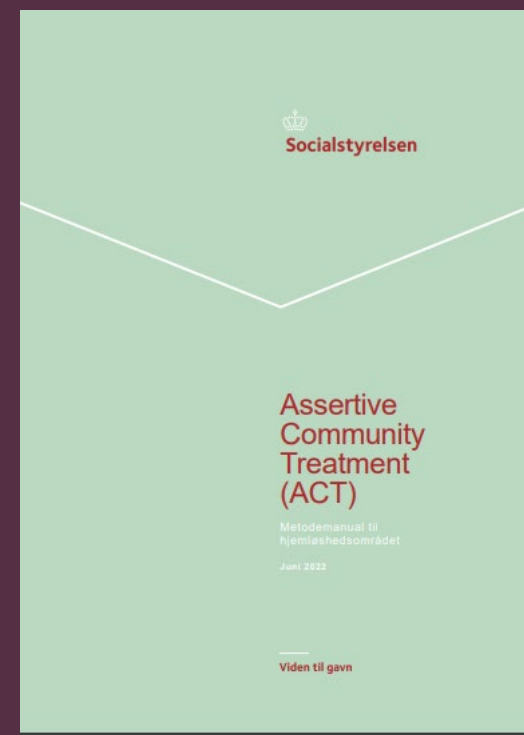
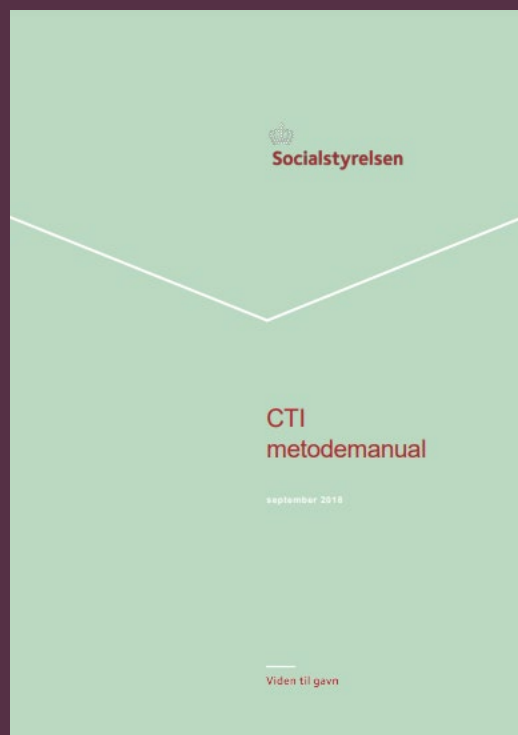
<https://www.sbst.dk/voksne/hjemloeshed/omstilling-af-hjemloeshedsomraadet/kursuskatalog-til-styrket-udbredelse-af-housing-first>

Og meget andet

<https://www.sbst.dk/voksne/hjemloeshed/udgivelser-om-hjemloeshed>

Manualer for anvendelse og implementering af Housing First-tilgangen

”Housing First-tilgangen er baseret på grundsynet, at boligen er en menneskeret. Borgeren tilbydes derfor i starten af en indsats en relevant boligløsning. Formålet er at stabilisere borgerens boligforhold som udgangspunkt for, at der kan arbejdes med borgerens andre problemstillinger ud fra borgerens egne ønsker, håb og drømme.” (sbst.dk)

Godt i gang med
Housing First

Temaer ▾ | Om ▾ | Kontakt

TEMA

Kom godt i gang med Housing First

Med nye rammer for Housing First-tilgangen, viden og erfaringer fra andre kommuner samt et godt kendskab til jeres lokale virkelighed, kan I nedbringe hjemløsheden markant – og samtidig give et løft til jeres sociale arbejde.

Kort fortalt Hvad gør andre? Spørgsmål Viden og værktøjer

Godt i gang med
Housing First

Temaer ▾ | Om ▾ | Kontakt

Kort fortalt Hvad gør andre? Spørgsmål Viden og værktøjer

Ofte stillede spørgsmål

- Hvad er den økonomiske konsekvens af de nye refusionsregler? +
- Hvad koster den Housing First-baserede støtte pr. borger? +
- Kan Housing First lade sig gøre inden for gældende budgetramme eller skal man investere? +
- Hvordan lander besparelserne ved at omstille til Housing First? +

Godt i gang med
Housing First

Temaer ▾

Kort fortalt Hvad gør andre? Spørgsmål Viden og værktøjer

Case

”Det er gået skide godt!” Med en særlig håndsrækning, har man fået markant bedre samarbejde om boligerne i Aalborg Kommune

Case

Et smart set up i Odense betyder flere billige boliger, flere borgere ud af hjemløshed og kortere sagsbehandling. Sådan ser det ud i praksis

Hjem til **alle** alliancen

hjemtilalle.dk

Tak for i dag

Vil du have besked næste gang, vi holder gå hjem-møde?

Scan QR-koden og tilmed dig vores nyhedsbrev.

